

Universiteit
Leiden
The Netherlands

In 't Veld Kondratieff

Vries, J. de

Citation

Vries, J. de. (1989). In 't Veld Kondratieff. *Bestuurskundige Berichten*, 4(3), 20. Retrieved from <http://hdl.handle.net/1887.1/item:3233221>

Version: Publisher's Version

License: [Creative Commons CC BY-NC-ND 4.0 license](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

Downloaded from: <http://hdl.handle.net/1887.1/item:3233221>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

IN 'T VELD KONDRATIEFF

Wat mij tijdens de oratie van Prof. dr.R.J. in 't Veld opviel, waren de korte pauzes tijdens zijn betoog. In 't Veld goochelde met een glas water, het rouleerde van de ene hand naar de ander, waarbij zo nu en dan aan het glas werd genipt. Het glas raakte langzamerhand leeg.

Het glas water deed mij denken aan een passage uit het boek "The case for bureaucracy" van Charles Goodsell. De waterstand in het glas geeft volgens Goodsell de kritiek weer ten aanzien van het functioneren van de bureaucratie. In het begin van het boek is het glas bijna vol: ten aanzien van de bureaucratie bestaat veel kritiek. In de termen van In 't Veld: de staat wordt verguisd. Goodsell presenteert echter per hoofdstuk empirisch materiaal waarmee dit populaire beeld wordt ondermijnd. Het glas raakt langzamerhand leeg.

In 't Veld haakt in op deze discussie maar plaatst deze gelukkig in de bredere context van het staatsdebat. De auteur ontwaart lange en korte golven in de maatschappij.

"Mijn doel is het te illustreren, dat er sprake is van lange golven, die voor het verleden de opkomst van de staat hebben verklaard en voor de toekomst een tweeledige beweging waarschijnlijk maken: terugtrek waar het de voorziening met merit goods, oftewel ontplooiingsgoederen betreft, en tegelijk expansie en intensivering van de activiteit van de publieke sector op een aantal specifieke terreinen. Voor dat laatste kies ik de

term traject-management.

De lange golf wordt echter versluierd door korte golven. Korte golven hebben te maken met de opkomst en ondergang van sturingssystemen. Het pleidooi voor een kleinere overheid (de korte golf) heeft de lange golf verhuld. In 't Veld stelt dat er op bepaalde terreinen sprake is van een terugtrekkende overheid terwijl de staat op andere gebieden (complexe zaken zoals bijvoorbeeld het milieu) sterker intervenueert.

Dat laatste noemt hij trajectmanagement. Tot zover kan ik het betoog volgen, maar de kenmerken van het trajectmanagement zijn mij niet geheel duidelijk. Misschien kan In 't Veld dat in zijn volgende oratie nog iets verduidelijken.

In de staatsdiscussie (Rawls, Nozick, De Swaan) neemt In 't Veld positie in tussen de "minimale" en de "maximale" staatsopvatting die in dit debat naar voren zijn gekomen.

Volgens de kwaliteitskrant betekent dat een aanval op het CDA. Iets te extreem lijkt mij. De oratie ademt de geest van praktische hervormingsgezindheid.

R.J. in 't Veld, "De verguisde staat", Vuga, Den Haag 1989.

Jouke de Vries

KRANT VAN KATOREN ?

MISSCHIEN TOCH EEN VERVOLG OP DE FICTIE VAN MONA?

Er was eens, in een grote universitaire wereld, een nieuw land ontstaan. Aan het hoofd van dit jonge land stond een deftige eerbiedwaardige Koning. Hij noemde zijn koninkrijk Bestuurskunde. De Koning verzamelde een regering om zich heen om het terri- toir te besturen. Samen nodigden zij mensen uit om voor maximaal zes jaar het land te bevolken. Het volk organiseerde zich in de zogenaamde B.I.L. en al snel had het behoefte aan een krant. Een stel enthousiaste Bestuurskundigen richtten een "uitgave" van de B.I.L. op. Deze uitgave verscheen slechts vier keer per jaar omdat er maar weinig geld beschikbaar was.

Als blijk van waardering door het volk, werd de Koning tot beschermheer van de B.I.L. benoemd en prijkte zijn beeld op de voorpagina van het eerste nummer. Het blad heette heel gepast: Bestuurskundige Berichten. Het had een deftige kaft in de kleur van het haar van de Koning.

In de volksmond heette het de BB (bébé) en het werd als B.I.L. reclamefolder naar andere staten en regeringen verzonden. De inhoud van Bestuurskundige Berichten werd verzorgd door de oprichters, die zich redacteurs noemden. De redacteurs vonden het aardig indien de leden van de regering ook een in het blad zouden schrijven. Dat kon het contact tussen regering en bevolking ten goede komen.

De regering van Bestuurskunde wilde

zich van haar beste kant laten zien en voldeed met graagte aan het verzoek van de redactie. Sommige ministers leverden een vaste bijdrage.

Al met al was het een leesbaar blad met wetenswaardigheden uit binnen- en vooral buitenland. Terwijl redacteurs kwamen en gingen vonden de B.I.L.-bestuurders de regering aardig en vond de regering de B.I.L.-bestuurders aardig.

Was de BB nu een B.I.L.-krant of een regeringskrant? De bevolking wist het niet meer. Wat hun eigen onafhankelijk blad had moeten worden werd een regeringsgezinde krant, waarin weinig plaats was voor het kraken van kritische noten. Het officiële grijze jasje weerhield de bevolking ervan kopij in te zenden, herhaaldelijke oproepen van de redactie ten spijt.

De redactie, moe van het steeds zelf volschrijven van het blad, stuurde vertwijfeld een ciculaire rond om nieuwe redacteurs te werven.....

Inmiddels was er enige onrust ontstaan in het land. De Koning was met emeritaat en opgevolgd door een dynamische prins uit een buurland. De bevolking roerde zich en de B.I.L. had niet meer het alleenrecht van de belangenbehartiging van de bestuurskundigen. Zo trad de O.S.B. naar voren. kritiese bewoners wilden meer te zeggen hebben over het beleid van de regering. De B.I.L. was te zeer ambassadeur van de regering en de onafhan-